

Memo

Aan: deelnemers beeldvormende tafel Zaaknummer:

Van: Tjitske Osinga Kopie:

Datum: 15 september 2020

Onderwerp: **Reactie op de beeldvormende tafel van 8 september 2020 over de conceptRES**

Op 8 september 2020 hebben 13 inwoners ingesproken bij de beeldvormende tafel over de concept Regionale Energie Strategie (RES). Daarbij kwamen een aantal vragen en opmerkingen naar voren. Deze staan hieronder, met een korte reflectie vanuit de betrokken wethouders.

Tijdens de inspraak is gebleken dat de **positie van de RES** binnen het klimaatdebat niet geheel duidelijk is.

De RES is een voortvloeisel uit de afspraken van het Klimaatakkoord. In het klimaatakkoord worden 5 sectoren genoemd; Gebouwde omgeving, Mobiliteit, Industrie, Landbouw en Landgebruik en Elektriciteit.

De RES is bedoeld om het onderwerp Grootschalige Hernieuwbare Opwek op Land beter te kunnen inschatten. Zon en wind zijn op dit moment de belangrijkste bewezen technieken en zijn daarom als leidend principe opgenomen in de handreiking RES.

- Algemeen werd de mening gedeeld dat de burger tot nu toe **onvoldoende inspraak** heeft gehad.

De tijdsdruk waaronder het proces om te komen tot een conceptRES heeft plaatsgevonden was erg groot. Er zijn meerdere ateliers georganiseerd waarin de inbreng van Lochem in verhouding groot is geweest. Het proces tot nu toe is een lerend proces geweest. Niet voor niets worden de concept-RESSen nu bestudeerd en vanuit verschillende hoeken van commentaar voorzien. Tussen conceptRES en eindbod RES1.0 (1 juni) is ruimte voor verdere inspraak.

Er moet benadrukt worden dat de RES een strategie is en geen uitvoeringsprogramma. We willen voor de Lochemse situatie participatie en de inspraak van de inwoner vooral organiseren bij het lokaal vast te stellen beleid voor zon en wind.

Bewust zijn er door de gemeente Lochem in de RES geen zoekgebieden aangewezen om dit proces niet te verstoren.

- Veel insprekers gaven aan dat er te weinig is gekeken naar **alternatieve vormen van energie**.

In de handreiking RES is ons bewust de opdracht meegegeven het bod te beperken tot de bewezen technieken, te weten zon en wind. De RES wordt vanaf de vaststelling ook tweejaarlijks herzien. De op dat moment bewezen technieken kunnen dan worden toegevoegd.

Veelvuldig werd de komst van waterstof aangehaald als oplossing voor het probleem, maar waterstof is slechts een transportmedium en geen vorm van energieopwek. Bovendien wordt verwacht dat de toepassing van waterstof in eerste instantie plaats zal vinden in de industrie en voor groot transport. Dit zijn sectoren waar elektrificatie lastiger is.

Daarnaast werd kernenergie regelmatig genoemd als alternatief. Los van de maatschappelijke discussie rond kernenergie, is er weinig bereidheid bij marktpartijen om te investeren in kernenergie. Bovendien duurt het decennia voordat een kerncentrale er daadwerkelijk staat. Die tijd hebben we niet; klimaatverandering is een urgent probleem dat snel om actie vraagt.

Ook werd verwezen naar de industrie die buiten schot zou blijven. De industrie is een aparte paragraaf in het Klimaatakkoord. De RES beperkt zich tot grootschalige duurzame opwek.

- Veel insprekers gaven ook aan dat ze zich gestoord hebben aan de passage in de conceptRES waarin staat dat de opwek van duurzame energie een **bijdrage kan leveren aan landschap en/of biodiversiteit**. Indirect gaf men aan dat in het huidige beleidskader zon hiervoor te weinig garanties zijn aangebracht.

De evaluatie van het beleidskader zon is bedoeld om het beleid te herijken. Dit is een Lochems spoor waar we los van de RES aan werken. Ditzelfde geldt voor het beleidskader wind. Dit blijft een Lochems spoor en de inwoners zullen we vragen welke randvoorwaarden zij belangrijk vinden in het beleidskader (waaronder ook landschappelijke inpassing en biodiversiteit).

- Verschillende sprekers gaven aan dat de regio haar **bod te hoog** heeft ingestoken, termen als het beste jongetje van de klas en teveel ambitie vielen.

Met het huidige bod komt de regio boven het niveau van een verdeling naar rato (van oppervlakte, inwoners of verbruik) van de landelijke opgave. Het bod is lager dan de ambities van het Gelders Energie Akkoord, waar alle gemeentes van de regio zich aan verbonden hebben. Het bod komt niet in de buurt van energieneutraliteit waar we als gemeente Lochem en Cleantech Regio naar streven. De stuurgroep is uitgegaan van de maximale potentie die we als regio zouden kunnen bijdragen. Dit is een principiële keus geweest.

- Diverse insprekers pleiten voor het gebruik van de **zonneladder**. De concept-RES volgt de principes van de zonneladder, zie paragraaf 4.1 concept-bod.
- **Zon op dak** werd veel genoemd. De inwoners zien het als een gemiste kans dat dit niet in het bod is opgenomen. Men vindt ook dat de eventuele “opbrengst” van zon op dak moet worden afgetrokken van het concept-bod.

Zon op dak (grootschalig) is niet opgenomen omdat er te veel twijfel was over de berekeningen. Dit wordt in het traject naar de RES1.0 wel meegenomen met betrouwbare getallen. De ambitie zon op dak wordt opgeteld bij de ambitie zon en wind op land. Zon op daken van particulieren en kleinschalige zon op dak projecten zijn in de conceptRES niet meegenomen omdat dit in het hoofdstuk Gebouwde omgeving van het Klimaatakkoord wordt meegenomen.

- Er zijn veel vragen over de **financiële participatie**. De regio doet hierover richtinggevende uitspraken om eenheid na te streven. De verankering ervan moet in het lokale beleid plaatsvinden. Hier ligt een opgave bij het beleidskader wind en de herijking van het beleidskader zon.
- Er zijn veel vragen over het **verlies van te veel landbouwgrond**.

In de conceptRES wordt uitgegaan van de draagkracht van het landschap. Daarbij worden percentages gehanteerd van 2% van het kleinschalig landschap en 4% van het open landschap. Dit zijn percentages die van het Nationaal Programma RES (NP-RES) afkomstig zijn. Dit zijn geen oppervlaktes waardoor de voedselvoorziening voor de interne markt in gedrang komt. Voor boeren die meer grond willen om hun bedrijf te extensiveren, betekent de ontwikkeling van een naburig zonnepark wel een hogere gronddruk.

- Er is zorg dat **Lochem een relatief groot aandeel van het oppervlakte zon** voor haar rekening moet nemen omdat de overige gemeentes meer beperkingen kennen.

De verdeling over de gemeenten is niet expliciet in de conceptRES opgenomen. In de uitwerking naar de RES1.0 zal dit duidelijker moeten worden weergegeven. Dan zal ook duidelijker moeten worden aangegeven welke compensatie Lochem hiervoor ontvangt mocht dit aan de orde zijn.